

בעייה אתית או תועבה פוליטית?¹

דצמבר 2006

צה"ל פירסם קוד 'אתי' חדש לצה"ל שיש בו כדי לקומם כל בר דעת, ולכן הוא מזין התייחסות יסודית ומעמיקה. זה מה שאני משתדל לעשות במאמרי זה. ואלה תוכן ה'קוד' הזה:

הקוד האתי של צה"ל

הקדמה

צבא ההגנה לישראל הוא צבאה של מדינת ישראל. צה"ל פועל בכפיפות לרשויות השלטון האזרחי הדמוקרטי, ובכפוף לחוקי המדינה. מטרת צה"ל היא להגן על קיומה של מדינת ישראל ועל עצמאותה, ולסכל מאמצי אויב לשבש את אורח החיים התקין בה. חיילי צה"ל מחוייבים להילחם, להקדיש את כל כוחותיהם, ואף לחרף את נפשם להגנת מדינת ישראל, אזרחיה ותושביה. חיילי צה"ל יפעלו עפ"י ערכי צה"ל ופקודותיו, תוך שמירה על חוקי המדינה וכבוד האדם, וכיבוד ערכיה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית.

"רוח צה"ל" - הגדרה ומקורות

"רוח צה"ל" הוא תעודת הזהות הערכית של צה"ל, אשר ראוי שתעמוד ביסוד הפעולות של כל חייל וחיילת בשירות סדיר ובשירות מילואים. "רוח צה"ל" וכללי הפעולה הנגזרים ממנו הם הקוד האתי של צה"ל. "רוח צה"ל" ישמש את צה"ל, על חייליו, מפקדיו, יחידותיו וחילותיו, בעיצוב דפוסי הפעולה שלהם. על פי "רוח צה"ל" ינהגו, יחנכו ויבקרו את עצמם ואת זולתם. "רוח צה"ל" יונק מארבע מקורות:

מסורת צה"ל ומורשת הלחימה שלו כצבא ההגנה לישראל.

מסורת מדינת ישראל על עקרונותיה הדמוקרטים, חוקיה ומוסדותיה.

מסורת העם היהודי לדורותיו.

ערכי מוסר אוניברסליים המבוססים על ערך האדם וכבודו.

ערכי היסוד

הגנת המדינה, אזרחיה ותושביה - מטרת צה"ל היא להגן על קיומה של מדינת ישראל, על עצמאותה ועל ביטחון אזרחיה ותושביה.

אהבת המולדת ונאמנות למדינה - ביסוד השירות בצה"ל עומדות אהבת המולדת והמחויבות והמסירות למדינת ישראל - מדינה דמוקרטית המהווה בית לאומי לעם היהודי - לאזרחיה ולתושביה.

כבוד האדם - צה"ל וחייליו מחוייבים לשמור על כבוד האדם. כל אדם הוא בעל ערך שאינו מותנה במוצא, בדת, בלאום, במין, במעמד ובתפקיד.

הערכים

דבקות במשימה וחתימה לניצחון - החייל יילחם ויפעל באומץ לב נוכח כל הסכנות והמכשולים שבפניו, וידבק במשימתו בנחישות ובתבונה, עד כדי חירוף הנפש.

אחריות - החייל יראה עצמו שותף פעיל בהגנה על ביטחון המדינה, אזרחיה ותושביה. החייל יפעל תוך גילוי מתמיד של מעורבות, יוזמה ושקיפה, בשיקול דעת ובמסגרת סמכותו, כשהוא נכון לשאת באחריות לתוצאות פעולותיו.

אמינות - החייל יציג דברים כהווייתם, בשלמות ובדייקנות, בתכנון, בביצוע ובדיווח, ויפעל כך שרעיו ומפקדיו יוכלו לסמוך עליו בביצוע המשימות.

דוגמה אישית - החייל ינהג על פי הנדרש ממנו ויקיים את שהוא דורש מזולתו, מתוך הכרה ביכולתו ובאחריותו, בצבא ומחוצה לו, להוות דוגמה ראויה.

חיי אדם - החייל ינהג באופן מושכל ובטיחותי בכל פעולותיו, מתוך הכרה בחשיבותם העליונה של חיי אדם. בעת לחימה יסכן את עצמו ואת רעיו במידה הנדרשת לביצוע המשימה.

טוהר הנשק - החייל ישתמש בנשקו ובכוחו לביצוע המשימה בלבד, אך ורק במידה הנדרשת לכך, וישמור על צלם אנוש אף בלחימה. החייל לא ישתמש בנשקו ובכוחו כדי לפגוע בבני אדם שאינם לוחמים ובשבויים, ויעשה כל שביכולתו למנוע פגיעה בחייהם, בגופם, בכבודם וברכושם.

מקצועיות - החייל ישאף לרכוש את הידע המקצועי ואת המיומנויות הנדרשים לביצוע תפקידו, וישמשם תוך חתימה לשיפור מתמיד של ההישגים האישיים והיחידתיים.

משמעת - החייל יפעל כמיטב יכולתו לביצוע מלא ומוצלח של הנדרש ממנו עפ"י הפקודות ועל פי רוחן. החייל יקפיד על מתן פקודות חוקיות בלבד, ולא יציית לפקודות בלתי - חוקיות בעליל.

¹ . מאמרי זה פורסם בזמנו בצרפתית בחוברת: FORUM-ISRAEL N*3 DECEMBRE 2006 העורך: DR IZHAK ADDA בהשתתפות דמויות נכבדות כפרופ' משה שרון, פייר יצחק לורסה ועוד.

רעות - החייל יפעל מתוך אחווה ומסירות לחבריו לשירות, ויחלץ תמיד לעזרתם כשהם זקוקים לו או תלויים בו, חרף כל סכנה וקושי, עד כדי חירוף הנפש.

שליחות - החייל יראה בשירותו הצבאי שליחות; יהיה נכון לתרום כל שביכולתו להגנת המדינה, אזרחיה ותושביה. זאת בהיותו נציג של צה"ל הפועל מתוקף ובמסגרת הסמכויות שניתנו לו על פי פקודות הצבא.

האירועים העכשוויים בליווי החיים הצבוריים של החמש עשרה השנים האחרונות הביאו סוף סוף חלק מהחברה הישראלית – אמנם עדיין חלק קטן בלבד, אבל בכל זאת חלק - להתחיל להתבונן במתרחש ולשאול את השאלה הנוקבת: איך הגענו עד הלום, ואיך נחלצים מכל ההסתבכויות? מדינה קטנה שהוקמה בניגוד לכל העמים, בניגוד לכל הסיכויים על ידי קומץ של פליטי פוגרומים ומלחמות, אינה מצליחה להיות חיים נורמליים, ועל אף שהיא מותקפת וגם מאוימת מכל עבר, היא ממשיכה להיות מטרה לכל גינוי אפשרי מצד כל העמים, והמכונים 'נאורים' בראשם.

וידוי קטן מצדי מתבקש, על אף שהוא עלול לקומם אולי: באופן אישי, אין מצב זה מצליח להפתיעני כלל. כרב שגדל על ברכי תלמידי חכמים ובאוירה יהודית שורשית אמיתית, ולא במוסד תורני שאינו אלא מגדל שן אקדמי הנצבע בצבעים קלושים של 'מדעי יהדות' – על אף שאני חלק מהעולם המחקרי במדעי היהדות וכמו כן במדעים מדויקים, וזה כארבעים שנה כבר – כרבים מבין הרבנים הציוניים הצעירים בארצנו, כאיש שרוחו עוצבה על ידי תלמידי חכמים מלאי אמונה עמוקה, היונקת כולה מקשר עמוק ומתמיד עם האלהי, אמונה חרותה מטל ילדותי בתודעתי מתוך אותה אימרת חז"ל: 'רבי שמעון בן יוחי אומר: **הלכה, בידוע שעשו שונא ליעקב**' (ספרי במדבר פ'סקא ט). לאורה, אינני מצליח להביט על העולם המערבי, צאצאו החוקי ביותר של עשו, שלא מתוך ההבנה הברורה שכל מהלכיו אינם אלא ביטוי לשנאה, או לכל הפחות מלווים בשנאה, שנאה ובוז לכל מה שאיננו הוא עצמו.

מאז המלחמה המכונה מלחמת לבנון הראשונה, העם היושב בציון מתפתל מכאבי תופת של שפיכות דם שלא הייתה כדוגמתה מאז היווסדה של מדינתנו. היקף הקרבנות עבר מזמן, ובהרבה, את כל המספרים של קרבנות מלחמות קלאסיות, וזה מבלי שתתקיים אפילו מלחמה אחת רגילה. הפצעים והעמוקים ביותר הפתוחים עדיין אצל אלפי משפחות לא הגלדו, ובצעד של יאוש שהובל בחזון משיחיסטי דמיוני של שלום במזה"ת, כבלה מדינת ישראל את ידיה בהסכמי תועבה והתאבדות מדעת הקרויים 'הסכמי אוסלו'. למציאות העגומה והנוראה שהתפתחה כתוצאה מכך, לא נתנו 'שליחי הבשורה החדשה' להפריע לביטחונם בצדקת דרכם. ההסכמים המטורפים האלה שהיו אמורים לשים קץ לשפך הדמים, הביאו במקום זה לעוד קרבנות רבים שהולבשו בתחפושות מתאימות על מנת להסתיר את כשלונם: הוסבר לצבור שאינו קורא את המפה נכונה, כי הקרבנות אינם קרבנות טרור ומלחמה, אלא 'קרבנות השלום'!

והמחלה היהודית הכרונית, **ההכחשה של המציאות**, הכל כך אופיינית לעמנו המיוסר במהלך תולדותיו, ושגלות מרה בת אלפיים עיצבה והטמיעה בו, הלכה והתעצמה. שפך הדם שכיסה ארץ, והמדובלל בשנאה מערבית נוצרית שראתה בו התגשמות בשורה קדומה יותר של עונש על רצח ה'אל', שיכנע חלקים נכבדים בחברתנו ש'ויה דולורוזה' חייבת להיות נחלתנו לעולם ועד. וכבכל מחלה כרונית הפגיעה הגיעה עד נפש וטירפה אותה, עד כדי כך שהיהודי החליט לשאת על עצמו אפילו את האחריות על כל שפך דמו, והכל בניצוח התעמולה הנוצרית האנטישמית שהשיגה את יעדה: **הקרבת אשם!** לרגע חשבו רבים בתוכנו, שמדינת ישראל הטוענת לעצמאות, תשחרר אותנו גם מטירוף זה, אבל לא. היא עדיין מאמצת את הגישה הגלותית, ועל אף שזה קרוב לארבעים שנה שחיילי צה"ל נאשמים בנאציזם, היא לא העיזה עד היום להשיב מלחמה השערה. בשאיפתה האומללה להשיג נורמליות והכרה מצד העמים, היא ממשיכה לאמץ את כתב האישום, ובציניות מקבירת אנו יכולים לסכם, ב"ה **'נורמליות' הושגה: יש יהודים הרוגים ופצועים!**

בעקבות תהליך ההכחשה, נולד תהליך הלקאה עצמית, וכשרונות 'צירתיים' להפליא הצליחו להזין בטענות שאפילו הדמיון הפרוע ביותר מתקשה להעלות על דעתו. ועם ישראל, קרבן זה למעלה ממאה שנה מפרעות הערבים, הוצג כתליין המתעולל בפלסטינים 'מסכנים' שאשמתם ה'חידה' וה'הפעות' היא שרוצחים נשים וילדים, מפוצצים אוטובוסים, בתי קפה, מועדונים, קניונים, יורים על נוסעים תמימים בכבישי יהודה ושומרון המעייזים לשאת עדיין שמם התנכי המקורי של יהודה ושומרון, ומסרבים לקבל על עצמם את ההגדרה של 'פלסטין' מקורית, פרי יצירת אדריאנוס קיסר יש"ו, ואפילו על נוסעים במדינת ישראל.

אבל הלקאה עצמית זקוקה לביסוס תודעתי אידאולוגי, וכמובן מוסרי. גם בזה לא רפו ידיהם של 'שליחי' ההלקאה והדמוניזציה מתוך חוגים ידועים, והם לא טמנו ידם בצלחת. כל המוחות המעוותים גויסו על מנת להטיל בנו כתם מוסרי של 'כובשים', עליו הוסיפו התואר המפוקפק של 'יודו-נאצים' שזיכו את ממצאו בפרס ישראל. הם לא בחלו בשום אמצעי ובשום תכסיס. **לדוגמה כל הענשה קולקטיבית של אויבינו גונתה בחריפות**, כאשר מצד אותם חולים, באה ללא כל רתיעה מכלול של האשמות קולקטיביות כלפי קבוצות שלמות במדינת ישראל מבלי להניד עפעף! לדעתם המשובשת של אותם מוחות מעוותים, אנו אכן מהווים כלל הפועל יחד, אך אויבינו הם פרטים המנותקים מכל כלל, וכל זה על אף שהם מכירים בהם כ'עם'. ולא הסתפקו בכך. הקרבן הישראלי הוצג על ידם כתליין **משום שהעיז להתגונן**.

אבל דא עקא, העם היושב בציון והמדמם המשיך לשלוח את צבאו בתנאים לא אנושיים על מנת לנסות לצמצם את סבלו ואת שפך דמו, והגיב ופגע באוייבנו שכידוע היו 'קרבות של הכיבוש'. לכן, אותם חוגים החליטו שנעשה דחוף לחסום עורק זה, ולכבול ידי המגינים עלינו. תוך חתירה פוליטית גסה וברורה, נציג של אותם החוגים 'גוייס' לצה"ל כדי לנסח ה'קוד האתי' של צה"ל על מנת לבלום כל אפשרות התגוננות אמיתית, וכך להיראות 'פים ונאורים' בעיני שונאינו מכל העולם. **הלא מת מצטלם 'טוב' יותר מכל חייל או שוטר היורה על פושע ורוצח!**

כל אדם ישר והגון המביט אפילו לרגע קט במסמך זה מבחין שמדובר - אם להשתמש בפראפרזה של ניטשה - במסמך בטעם 'רוקוקו', ומן האוויליים ביותר שנוסח אי-פעם בהקשר מסוג זה. לא רק שהוא חסר כל בסיס אתי ורציונלי והיסטורי, אלא שהוא עוד **תעודת התאבדות בטוחה לכל צבא בעולם**. כיון שיותר מדי חיילים קיפחו את חייהם בגללו, מן הראוי שעולם התורה, וכל יהודי ירא שמיים או אף סתם יהודי הגון, יגיבו עליו ויראו קבל עם ועדה לא רק את מערומיו, עורמותיו ואת האבסורדיות המרצפות אותו, אלא גם את הסכנות שהוא טומן לעתיד קיומו של עמנו.

על מבנה הקוד

קוד זה, כפי שהוא מוצג על ידי צה"ל עצמו, בנוי מהקדמה האמורה להכין אותנו לשלושת הסעיפים המרכיבים את הליבה שבו. אלא שמחוץ לעובדה המדהימה של העדר כל קשר בין ההקדמה הזו ובין הסעיפים (שאינן זכר להם בה), היא משאירה כל קורא נבון המום לאור התערובת הגסה של **קביעות, דרישות, המלצות** בלתי מובנות ובלתי ברורות המתאמצות להוות מירקם ואריג אחד, ובמקומו מתקבל בסופו של דבר מסמך הרצוף סתירות ולוגיות הרודפות זו את זו, עד שאנו שואלים את עצמנו: האם מנסחיו התחנכו אי-פעם על ברכי איזושהי חשיבה לוגית?

לדוגמא, לצד העובדה המתמיהה, ובכך המדאיגה ביותר עבור מסמך שאמור להנהיג צבא של עם שלם, לא צויין בו מי פונה למי, ואף לא למי הוא פונה בכלל, האם גופים חיצוניים פונים למפקדי צה"ל, או שמא מפקדי צה"ל לחיילים בשטח, וכבר מההקדמה **מתגלה בלבול נורא בין תיאור עובדות ובין חובות**. המשפט הראשון 'צבא ההגנה לישראל הוא צבאה של מדינת ישראל' היא קביעה, אבל השני 'צה"ל פועל בכפיפות לרשויות השלטון' מנוסח אמנם בלשון עובדה, כאשר הקורא מצפה שיהווה דרישה, שהרי על הצבא לפעול בכפיפות לשלטון, ואין כל רשות לפעול אחרת (כל עוד בעייה אתית חמורה אינה מתעוררת). והשלישי 'מטרת צה"ל וגו' היא הצהרת כוונות, לכן אינה יכולה להשתלב במסגרת תיאור עובדות, ואף לא בתיאור דרישות. אז מה מקומו כאן?

ובאשר למשפט הרביעי, הוא מגיח פתאום כפקודה הניתנת לחיילים, וא"כ הוא מהווה פנייה של מפקדי צה"ל לחייליהם, ולפי זה ניתן להסיק שמדובר במסמך פנימי של צה"ל המעמיד את עצמו כקודקס התנהגותי המעוצב בתוך המערכת, ולטובתה. ואז שוב נשאלת השאלה: מה מקום פקודה זו במסגרת תיאור עובדות ומטרות וכדו'?

והשערויה הנוראה ביותר מתגלה במשפט האחרון: 'חיילי צה"ל יפעלו עפ"י ערכי צה"ל ופקודותיו'. במה מדובר? בבשורה? בפקודה? ואם אכן בפקודה עסקינן, איך ערכים מוצגים במסמך מחייב זה בלשון שאינה הולמת כלל פקודות!?

כל זה מבחינת מבנהו של הקוד. אבל יש בתוכן של הקדמה זו משפט מפלצתי, שכל מי שעם ישראל, ואף מדינת ישראל לבדה יקרים ללבו, חייב למחות נגדו בכל תוקף, ולהיאבק בכל כוחו נגד ישומו, והוא: 'מטרת צה"ל היא להגן על קיומה של מדינת ישראל ועל עצמאותה, ולסכל מאמצי אויב לשבש את אורח החיים התקין בה'. אם חשבנו לרגע לתומנו שתפקיד צבא הוא להעניק ביטחון לעם, לפגוע באוייב בכל דרך אפשרית, למנוע ממנו בכל מחיר לפגוע בכל היקר לנו בנפש, בארץ, במעמד ובכל דבר, התברר לנו שטעינו בגדול. עליו רק לפעול על מנת 'לסכל מאמצי אויב לשבש את אורח החיים התקין בה'. לא לפגוע באוייב, אפילו לא למנוע ממנו את מזימותיו, אלא רק 'לסכל' מאמצי האוייב! בקיצור: הגנה שהיא מגננה בלבד! יש בכך שלילה מוחלטת של פעולות נגד האוייב, אלא רק פעולות נגד מזימותיו. לאיזו הגנה טובה יותר מזו היה יכול לייחל האוייב?! מבלי להיכנס לדיון החשוב סביב העקרון של 'הבא להרגך השכם להורגו' שכל האנושות גנבה מתורת ה' ומעם ישראל, ומבלי שתהיה מסוגלת להצדיק מצדה את השימוש בעיקרון זה ללא הסתמכות איזושהו איגואיזם אנושי, עיקרון שעליו היא מבססת זכות ההגנה העצמית של פרט ושל הכלל, עלינו להצהיר קבל עם ועדה וקבל האנושות כולה, שאין לעיקרון זה בסיס אלא אם כן קובעים שמרגע שהרוצח מנסה לרצוח, ובזה שולל זכות קיומו של הזולת, **הוא כבר איבד את זכות קיומו הוא, בין במישור הפרט ובין במישור הכלל**. לכן מרגע שאוייב מנסה להשמיד, מטרת וחובת המתגונן אינה יכולה להסתפק בכניסה למגננה זו או אחרת, או בסיכול מזימותיו, אלא חייבת היא להיות השמדת האוייב בכל דרך אפשרית, **ורמיסתו עד שיחדל ממחשבות רצח שלו**.

צה"ל ואזרחי מדינת ישראל מתבוססים בדמם זה עשרים וחמש שנה מפאת הסירוב להפנים זאת ומפאת שלילת הזכות מכל חייל ומכל אזרח לפעול עפ"י העיקרון של 'השכם להורגו', ולא 'השכם להתגונן' או 'השכם

לסכל מזימותיו'. דוקא **כל המונע זכות אלמנטרית זו מאזרחים, וכל שכן מחיילים, נושא במלא האחריות על שפיכות דמים** בכל סיטואציה בה היו יכולים לצאת ידם על העליונה ולא ניתן להם. וסיטואציות כאלה מתבררות כנחלת חיילינו ואזרחינו באלפי מקרים ואירועים שהתרחשו במקומותינו. לאכזריות קביעה זו יש לזקוף מאות קרבנות ואלפי פצועים בתוכנו. על פי פקודה בלתי-מוסרית זו מפקדים הרשו ומרשים לעצמם לסכן חיי חייליהם כדי לא לפגוע במשפחת האוייב או בשכניהם וכדו'. על פיה נהרגו עשרות חיילים בלבנון במהלך שהותנו שם, משום שנאסר עליהם לסכן קרובי אויבינו ואף לפגוע בשדותיהם ובפרדסיהם. על פיה חיילינו נהפכו ל'ברווזים' עליהם טווחו אויבינו במלחמות לבנון וברצועת עזה וכל יש"ע בעשרות השנים האחרונות. על פיה נשלחו ונשלחים יחידות מובחרות לבתים תוך סיכון עצמי אדיר כדי לא לסכן את סביבת האוייב, **ותוך הפרדה מלאכותית ואבסורדית בין המחבל וסביבתו**. עשרות חיילים נהרגו ברצועת עזה כדי לא להרוס הבתים המסכנים אותם, ועשרות אחרים נהרגו בצמתים ובמחסומים כי נדרשו להתייחס לכל בני 'עם' אויבינו כאזרחים תמימים, עד שיווכח אחרת דרך רציחת החיילים!

ולא דברתי על האווילות שבשימוש במונח 'אוייב' במשפט זה. הלא אם מדובר רק במזימות, א"כ עדיין לא בוצע דבר בשטח, אז מיהו האוייב? באיזה זכות קובעים שהוא רק את האיש הבודד המוציא לפועל ולא גם את מאות האחרים העומדים מאחוריו? ומדוע מעניקים לפלסטינאים מעמד של עם רק לגבי זכויות אבל לא לגבי חובות? ומדוע הקוד מדבר רק על אוייבים פרטיים, כאילו מלחמתנו היא נגד פרטים אם אכן הם 'עם'?

אחרי רצף אווילי זה של משפטים, מופיעים שלושה סעיפים שלא הוזכרו אף ברמז בהקדמה, באופן שזו מוצאת את עצמה כמנותקת ממה שהיא אמורה להציג. בסעיף הראשון התיאור של 'רוח צה"ל' האמור להוות 'תעודת הזהות הערכית של צה"ל, אשר ראוי שתעמוד ביסוד הפעולות של כל חייל וחיילת' מקפל לתוכו שוב את אותן האבסורדיות, שהרי מה מקום הלשון 'ראוי' במסגרת צבאית? אם הצבא הוא גוף הכפוף למנגנוני המדינה ולסמכויותיה, אין לו כל זכות שיפוט, ובודאי לא לקבוע מה ראוי ומה לא. ואם חופש השיפוט מוענקת לו, אז אינו כפוף לשום גוף מצווה!

ובאשר לסעיף השני 'ערכי היסוד', הוא אינו שונה מקודמו. לא רק שלא צויין בו אם הוא בגדר של חובה המוטלת על צה"ל כגוף, או על החיילים כפרטים, או שמא הוא תיאור עובדה ומצב. הסעיף השלישי, היחיד הברור מעט יותר מקודמיו, ומעט בלבד, והאמור לתאר את החובות המוטלות על החייל, הוא אינו מצליח להטיל אפילו חובה אחת. במקום זה הוא מצטמצם לרשימת ציפיות: 'החייל ילחם', 'החייל יראה עצמו', 'החייל יציג', וכהנה רבות. האם מנהלים צבא בסגנון של בית-קפה פריסאי בשדרותיה המרכזיות של 'עיר האורות'?

כבר לאור זה מוכח שמסמך זה נטול כל ערך צבאי, וכל שכן אינטלקטואלי, שהרי רק חובבות או נערות מסוגלים להציג בכפיפה אחת תיאור עובדות (שניתן דרך אגב להתווכח עליהן!) ערכים וציפיות, ולהופכם למסמך מחייב, דרך אגב, ללא כל סמכות. ואם הכוונה העיקרית בו הייתה אותן הציפיות, אז בואו ונחכה להגשמתן מבלי שדבר יחייב אותנו כעת, אפילו לא אותו מסמך.

לגבי 'רוחו של צה"ל'

מתברר ש'רוח' זו, ויותר נכון יהיה לומר ה'שד' הזה הפורץ מחלונות ארמון קנטרבורי של צה"ל, מהווה תעודת זהות. מדובר ללא ספק בחידוש מקורי של מושג 'תעודות זהות', שעד עתה היה נחלתם הבלעדית של מנגנונים אדמיניסטרטיביים אלו או אחרים. מתברר עתה שיש דבר הקרוי 'תעודת זהות ערכית', ועוד ללא כל מנגנון או כל ישות שכלפיה הוא 'מזדהה'!

גרוע מכך, בצליל 'ראוי' שיעמוד' יש די והותר כדי להחריש את אוזניהם של ישראל, אוזניים החרשות כבר אלפיים שנה בעקבות **סגנון פאוליניסטי מחריש זה המסרב ואף אוסר לקבוע חובות**, המשאיר את כל המציאות עזובה לשיפוט האישי האינדיבידואלי (כמובן בתנאי שיהיה תואם עמדות השמאל). ועוד: אם באמת השיפוט הנכון של המציאות הבטחונית מופקד בידי החייל, מדוע אין מסמך זה מרשה לכל חייל לגזור ממנו את הנראה לו על פי הבנתו? הלא המסמך עצמו מעיד שהוא רק 'משמש' עזר לשיפוטנו! מדוע אין כל חייל רשאי לנהוג כלפיו כאהרן ברק בניטרולו את חוק המשפט העברי שהעביר מר מנחם בגין, ונראה אז לאן יגיע צה"ל.

ולצד זה, עוד תרמית גדולה: מתברר ש'תעודת הזהות הערכית של צה"ל' נקבעה ע"י גורמים שמונו ע"י צה"ל. במילים אחרות צה"ל מינה וועדה שתקבע איך הוא צריך לנהוג! איזו שערוריה! גוף זה האמור להיות כפוף ומונהג, מחליט וקובע איך ינהיגו אותו! ואחרי שהחתול החליט מי ישמור מטעמו על החלב, הוא מודיע חגיגית שתעודת זהות ערכית 'ראוי' שתעמוד ביסוד הפעולות של כל חייל וחיילת בשירות סדיר ובשירות מילואים! איזו איווולת לומר במסגרת צבאית 'ראוי'. האם הדבר נתון לבחירה של כל חייל, להערכתו הסובייקטיבית, לשיפוטו האישי האם כדאי לעמוד בה או לא?! היש מקום במסגרת צבאית לחופש כזה אם אכן דבר שבנפשו של צה"ל הוא?!

וחופש פעולה זה הורחב בצורה עיוורת וערמומית בהקדמה ממנה אנו שומעים: "רוח צה"ל" ישמש את צה"ל, על חייליו, מפקדיו, יחידותיו וחילותיו, בעיצוב דפוסי הפעולה שלהם. על פי "רוח צה"ל" ינהגו, יחנכו ויבקרו את עצמם ואת זולתם. לכאורה על פי הצהרה זו, אפילו חייל פשוט רשאי להחליט לפי הבנתו מה נגזר מקוד אתי זה, לשיפוט חבריו, מפקדיו, הפעולות ועוד, ואין גם בקוד דבר המחייב, אלא רק דברים המשמשים לקביעת ערכים. אבל מה בפועל? כל חייל המגיע לצבא עובר **שטיפת מוח שיטתית** המכוונת להתאים את דעתו למערכת המנווטת, והכל על פי השקפת עולם מאד מסוימת, **תוך רמיסת מחשבתו, חירותו, שיפוטו וזכותו של אותו חייל**. ואני מעיד על כך כאב לבנים ששירתו בצה"ל וכמורה למאות תלמידים הקשורים אלי. שייאמר לנו מתי ניתנה אי-פעם זכות לחייל אחד לבטא את דעתו, לשפוט מה ראוי ומה לא? תחת אימוני המפורשים או לא של קצינו ומפקדיו, נאלץ החייל לספוג בשתיקה את שטיפת המוח שרק בעולם בולשביקי היה כדוגמתה, ולרעוד מפני סטייה ממה שנחת עליו מגבוה מאד בעולם הפוליטי, שמזמן אחז בגרונו של צה"ל בניגוד לכל נורמה מתוקנת.

גרועה לאין-ערוך מזה היא העובדה האנטי-דמוקרטית של כפיית ארבע המקורות מהם נגזרת 'הרוח'. הלא חלק נכבד ממקורות אלו מתנגש חזיתית עם אמונת כל יהודי הנשאר נאמן לתורה בשלמותה. בפרט היסוד הרביעי 'ערכי מוסר אוניברסליים המבוססים על ערך האדם וכבודו' הכולל הודאה פומבית של הבדל מהותי בין ערכי ה'מסורת העם היהודי לדורותיו', ובין אותו מוסר 'אוניברסלי', שמשום מה הוא כה אוניברסלי שאינו נחלת העם היהודי מעצם הניסוח של משפט כזה.

אין זה הכל. מתברר שהמקור הראשון הוא 'מסורת צה"ל' ומורשת הלחימה שלו כצבא ההגנה לישראל. ופה פעור אנו מתבוננים בהיתממות זו, ובזלזול הזה באינטלגנציה של החיילים ושל אזרחי המדינה. לאיזו מסורת הכוונה? האם לפרשת דיר-יאסין? או שמא לפעולות נקם של היחידה 101 של שרון? האם להפקרת חיילי צה"ל בראשית מלחמת יום הכיפורים ע"י ממשלת ישראל כדי לא להרגיז את ארה"ב? האם לשערוריות של מלחמות לבנון הראשונה והשנייה, בהן הופקרו חייהם של חיילי צה"ל באופן מחפיר שאין כדוגמתו בתולדות המדינות המתוקנות?

באשר ליסוד השני 'מסורת מדינת ישראל על עקרונותיה הדמוקרטיים' הוא פשוט מגוחך. למי הכוונה באומרו 'עקרונותיהם הדמוקרטיים'? האם לבן-גוריון האנטי-דמוקרטי ברוב החלטותיו? האם לעריצות מעוררת הסלידה שאפיינה רבים מראשי המדינה מאז היווסדה ועד עתה (וזו של שרון אינה אלא אחת מהם) אף אם מעולם לא הוגדרו כאלה באופן פורמלי? **הלא עד עצם הרגע הזה אין איש אצלנו המסוגל לפתוח את פיו מבלי להסתכן במקום עבודתו, בתפקידו, בעימות עם המערכת המשפטית**, עם הצבא ועוד! יש עריצויות שמשום מה מוגדרות כ'דמוקרטיות' כשהן תואמות ציפיות של חוגים ידועים.

למען האמת, בהיבט זה, כבר מההקדמה אנו נתקלים בהטעייה בהכרח ערמומית ומכוונת, כאשר זו מצהירה 'בכפיפות לרשויות השלטון האזרחי הדמוקרטי, ובכפוף לחוקי המדינה'. הלא **אין שום מקום במגילת העצמאות בה מדינה ישראל הוגדרה כמדינה דמוקרטית, אלא כיהודית בלבד**. א"כ מסמך זה מעגן את ההגנה שמעניק צה"ל בהנחת יסוד שאינה חלק ממגילת העצמאות, והתכסיס שקוף: לאפשר השמטת כר הציאות מתחת למסמך במידה ותחשב מדינת ישראל יום אחד ללא דמוקרטית בעיני אי-אלו אזרחים.

אחרי קביעה חגיגית שיש לבנות על 'מסורת העם היהודי לדורותיו', מתברר שזו עדיין לוקה בחסר וזקוקה להשלמה מן המוסר האוניברסלי, והרוח הצה"לית תיבנה על 'ערכי מוסר אוניברסליים המבוססים על ערך האדם וכבודו'. מחוץ לסתירה הלוגית הזועקת עד השמיים, שאם יש לסמוך על המסורת היהודית וזו לוקה, איך אפשר לסמוך על ערכי מוסר שאינם שייכים לה? ואם ייאמר לנו שבתחומים מסוימים נסמוך על אחת ובאחרים על השנייה, כי אז, לא רק שיש בדבר נסיון יצירה ערכית תרבותית הסוטה באופן בוטא מההיסטוריה ומהעבר של העם, אלא יהיה בדבר אף משום נטישת זהותו (לפחות באופן חלקי). על זה מתווספת עוד השאלה: מי יקבע מתי תיבחר זו ומתי השנייה? ומי מוסמך לבחור? ולא העזנו לשאול לאיזה מוסר אוניברסלי אנו מתכוונים? האם לזה שהופגן במחנות ההשמדה עם תמיכתו הרעיונית והאתית של היידגר? או לזה שהופגן בגולג? או שמא לאנטישמיות הגואה בכל העולם בשם ערך האדם וכבודו?

יש בדבר גם מן השערורייתי והמרושע. מרושע, משום שלפי המנסחים הינו 'ערך עליון', אבל ערך שכדי לעגנו יש לפנות למוסר האוניברסלי, א"כ, יש לפנינו הצהרה לפיה הערך העליון והנשגב הזה חסר במשפט ובמסורת העברית! אנטישמיות לא היו מתבטאים טוב מזה. והוא שערורייתי משום שמייסד ערך זה, השופט אהרון ברק, הכניסו בתכסיס הגובל **בתרמית ישראלית קלאסית**. הלא, המושג 'כבוד האדם' הינו חיקוי של חוקי העמים שהוצג כמעוצב כאן, וכמובן תוך תרגום המעוות את המקור הנכרי ששימש לו מקור, ויש לקוות שהטעייה זו ותרגום זה אינם זדוניים. המושג 'כבוד האדם' השאוב מלשון 'אמנת זכיות האדם והאזרח' במהדורתה העדכנית ביונסקו, היה אמור להיות תרגום של המושג הנכרי 'le respect de l'homme', שפירושו המדויק בעברית הוא 'חס של כבוד כלפי האדם'. אבל כל בר דעת מבין שתהום פעורה בין שני המושגים. הלא הענקת כבוד לכל אדם באשר הוא אדם, הינה קביעה שרירותית חסרת כל בסיס רציונלי ומשפטי, כאשר יחס

של כבוד כלפיו, הינה דרישה מוטלת על כל אחד מאתנו כלפי הזולת (לפני כל בדיקה האם הוא אכן ראוי לאותו כבוד), ולא הענקת מעמד אגואיסטי.

רבותינו היו הרבה יותר זהירים והרבה יותר חסכנים בכל הנוגע להענקת זכויות אלו או אחרות לכל אחד ואחד. במשנה המפורסמת שבמסכת אבות לא נקבעו לאדם זכויות, אלא נאמר 'חביב אדם שנברא בצלם'. מדובר בחיבה מצד הקב"ה כלפיו, במתנה שהוענקה לו, ועוד ללא כל זכות, אלא רק מתוך אהבת ה' אליו. והקב"ה דאג להודיע לו חיבה זו, לכן שנינו בהמשך 'חיבה יתירה נודעת לו שנברא בצלם'.

ערכי יסוד

ועתה הדיון הנוקב בערכים אלה המוצגים כ'ערכי יסוד'.

הראשון, שאיננו בכלל ערך, אלא קביעת מטרה 'מטרת צה"ל היא להגן על קיומה של מדינת ישראל, על עצמאותה ועל ביטחון אזרחיה ותושביה' מהמם ומקומם. משום מה מתברר שצה"ל, קרי **צבא הגנה לישראל**, אינו כזה, אלא הוא **צבא הגנה למדינה**, ולתומנו אנו שואלים: אם כבר, מן הראוי היה לכנותו צבא הגנה למדינת ישראל! אבל גרוע מזה יש. הלא אין עם מתורבת אחד עלי אדמות הרואה בצבאו צבא הגנת המדינה, אלא צבא הגנת העם, לכן יש צבא אמריקאי, צבא צרפתי, צבא אנגלי, אבל אין צבא הגנת מדינה, ובצדק. לעם יש 'זכות' הגנה עצמית, אבל למושג המופשט 'מדינה', מושג הטומן בחובו את הסכנה של קניבליזם פשיסטי – אם להשתמש בביטוי של לייבוויץ, מורו ורבו של מנחם הכהן הפסידו-אתי של צה"ל – אין שום זכות הגנה. מדינה אינה ישות אנושית בעלת חיים, שלה זכות קיום. ואם יעיז איש לטעון שלישות הוירטואלית הזו הקרויה מדינה, שאפילו קיומה נשלל כאשר אויביה תקופים אותה, לה זכות הגנה הבלתי-תלויה באזרחיה, הבא נראה אותה מוכיחה את יכולתה להגן על עצמה לבדה ללא אזרחיה. בכל מדינה מתקונת, צבא הוא צבא העם, או שכירי-חרב בשירות העם, לא צבא מדינה.

והמקומם, היא העובדה שהעם שזה עתה ניצל בנס מאותה אידאולוגיה מפלצתית המושתתת על העקרונות 'Deutschland Uberalles' (=גרמניה מעל הכל), מעמיד באמצעות האידיאולוגיה הרקובה של מנחם קוד זה, את המדינה מעל העם, בדיוק כאצל תלוינינו! **בניתוק המקיאבלי הזה שבין המדינה ובין אזרחיה, טמונת הסכנה של כל שלטון פשיסטי, בושלביקי או עריצותי כלשהו.**

כמה נזהר עמנו בתורתו ובהלכותיו מטעות מרה זו. הוא אינו מכיר אלא עם **ישראל**, ארץ **ישראל**, תורת **ישראל**, שם של אבי המשפחה, שם של עם, בקיצור, הוא מכיר רק ערכים ומושגים הקשורים לעם חי ונושם. ולגבי **ערכי היסוד** השערווריה מגיעה לשיאה. **הם מתחילים בהצהרה מטופשת לפיה 'מטרת צה"ל היא להגן על קיומה של מדינת ישראל'.** איך חייל יכול להגן על קיומה של מדינת ישראל מפני אירן, או החלטת הקהילייה האירופאית וכדו'? לא רק שאין זה תפקידו, משום שאין זה ביכולתו. ועוד: האם כשהמדינה מותקפת פוליטית, תעמולתית או תקשורתית, מצפים ממנו לקחת נשק ולחסל קופי ענאן או עיתונאי וכדו'? ואם הכוונה היא שבשעה שמידתת ישראל בסכנה זו או אחרת, וניתנת לו פקודה, עליו לפעול בהתאם, לא רק שזה דבר מובן מאליו, אלא שהיה מן הראוי לכתוב שמטרת צה"ל היא למלא אחרי כל הפקודות הניתנות לחייל כשהמדינה בסכנה, אלא **שאינו כבר בעייה של החיילים, אלא בעייה של צה"ל כגוף.** ועוד: האם מנחם קוד רצו לבנות איזשהו ספר אדום (בדומה ל'קפיטאל')?, שעל כל חייל ומפקד בצה"ל לדקלמו כל בוקר במקום 'אלהי נשמה', על מנת שנשמתו תפעם למשמע 'רוח הקודש' הנובעת ממסמך זה בדומה לאיזה מין קריאה בתורה?

על עצמאותה ועל ביטחון אזרחיה ותושביה.

ובאשר ל'ערך השני', 'אהבת המולדת ונאמנות למדינה', אנו שומעים שוב אבסורדיות: 'ביסוד השירות בצה"ל עומדות אהבת המולדת והמחויבות והמסירות למדינת ישראל'. הלא רוב חיילי ישראל בקום המדינה ועשרות אחוזים עד עצם היום הזה, אין מולדתם מדינת ישראל, אלא מדינה זרה, אז איך אפשר להשתית צה"ל על מולדות אחרות?!

ובאשר ל'ערך השלישי', הבלתי נסבל ביותר, המכונה 'כבוד האדם', צה"ל וחיליו מחויבים לשמור על כבוד האדם. כל אדם הוא בעל ערך שאינו מותנה במוצא, בדת, בלאום, במין, במעמד ובתפקיד'. על המושג 'כבוד האדם' התעכבנו זה עתה, אבל מן הראוי להשלים את התמונה ולומר וללא כל היסוס: מדובר בקביעה דתית אלילית מובהקת. דתית, באשר מדובר באיזשהו 'אני מאמין' המושתתת רק על ההכרה הסובייקטיבית של קובעיה, וללא כל בסיס רציונאלי, ואינו אלא ביטוי של אזושהי אמונה עיוורת. ואלילית, באשר היא מעמידה את עצמה כ'ערך עליון' (ראה לעיל) – ניסוח מעודן ועדכני של 'אל עליון' בפי מלכיצדק – ערך שאינו מושתתת על שום דבר אלהי, אלא רק על תודעה אנושית סובייקטיבית. **רק כסיל הנטול כל חשיבה הגיונית יכול לטעון שעל צה"ל לשמור על 'כבוד האדם' כשהוא מצווה להרוג?** היש בהרג רמיסת כבוד גדולה ממנו?

ולגבי הקביעה שיש ערך לכל אדם, 'ערך' ללא הבחנה, מדובר בקביעה 'פילוסופית' ערטילאית שהוחדרה בערמומיות ע"י אדמו"ר החילוניות האנטי-דתית קיצונית המיליטנטית הישראלית, אהרן ברק, דרך צנורה של

מערכת המשפט ובאמצעות חוק 'כבוד האדם וחירותו'. ואנו שואלים: מבעד לשימוש הערמומי במינוח 'ערך' שאינו מעוגן בשום תפישה אוניברסלית מקובלת על הכל, על מה מתבססת **הצהרה חסרת כל בסיס רציונאלי חוץ מהאגואיזם האנושי הכרוני**, הקובע שיש לכל אדם ערך וכבוד? ומי בכלל מוסמך לקבוע קביעה כזו? האם להיטלר יש ערך וכבוד? לטורקמדה? לפטלורה? לסטלין הרוצח בעשרות מליונים יותר מהיטלר? האם לעראפת יש ערך? אין שום מערכת הרשאית ומוסמכת לקבוע שלכל אדם ערך. כדי שתהיה כזו, היא הייתה צריכה להיות מעל כל האנושות, ואם כן, רק הקב"ה ראוי למלא מקום כזה. אם חברה מאמצת הצהרה כזו, היא אינה מסתמכת על שום עובדה אובייקטיבית או רציונלית, אלא רק על אנוכיות המוסתרת מאחורי גלימה של הומניזם, ובפרט כאשר בד בבד היא אוחזת באותה גישה מטריאליסטית חילונית מיליטנטית ההולכת ופושטת כמשפחת בכל חברה מערבית חילונית.

להעניק כבוד לכל פושע, לכל רוצח ולכל מפלצת אנושית, זוהי תמצית הרוח הנוצרית. במאמרו המפורסם נגד סימון וייל, לוינס ציטט אותה באומרה זאת במפורש:

האם הטוב האלהי מתבטא ביחס של רחמנות אינסופית כלפי האדם, תוך השתתפות על-טבעית בצער² המרגשת כל כך את סימון וייל, או בהכנסתו לתוך 'חברתו', להתייחס אליו בכבוד? לאהוב את רעהו, יכול להתפרש כהבחנת דלותו ורקובונו, אבל זה יכול להתפרש כהסתכלות בפניו, בשליטתו ביחסיו אליו, בהדרת מעמדו כשותף ה', שלו זכיות עלינו. האהבה העל-טבעית של ה' בנצרות של סימון וייל, אם היא מגיעה מהלאה להשתתפות בצער כלפי אסון של היצור נברא - אינו יכול להתפרש אלא כאהבת הרע עצמו. ה' אהב את הרע, כאן נמצא אולי - ואנו אומרים זאת תוך כבוד מיוחד - המראה המזעזע ביותר של נצרות זו ושל המטאפיזיקה של 'סבל-יש' (Passion). אבל לתוך כבוד זה מתערב הרבה אימה³. דרכנו עוברת במקום אחר. (חירות קשה, בתרגומי).

כדרכם המעוותת לקדש כל אוויליות אם רק מקורה במסד לאומי זה או אחר, רבים בעולם הציוני דתי חיפשו מיד בסיס תורני לחילוניות הכרונית של מנגנוני המדינה, 'וגייסו' טענות חסרות כל שחר כדי 'לגיי' את הרעיון הנכרי ולטהר את השרץ במאה וחמישים טעמים.

ומהו המוסר האוניברסלי הזה? אין שני פילוסופים המסוגלים להסכים כיום אפילו על הגדרה אחת של מושג 'מוסר', וכאן, אצלנו, רוצים להטיל על מערכת צבאית ועל חיילים פשוטים וצעירים לפעול עפ"י דבר שאינו קיים בכלל במציאות?! או שמא מדובר במוסר נוצרי החוגג בעולם, לפיו, לכל טרוריסט יש זכות קיום, זכות להגדרה עצמית, במיטב המסורת הנוצרית שלימדה לאהוב את האוייב גם בשיא שפלותו (יש לסייג קצת: כמובן בתנאי שאינו יהודי!!!), ודאגה להפר ולרמוס קביעתה זו במהלך כל ההיסטוריה?

כל בר דעת יודע שמנסחי המסמך ב'טעם רוקוקו' זה, בקבעם עיקרון זה, **התכוונו רק לשמור על חיי האוייב**, להיזהר לא לפגוע בו, **אפילו במחיר חיי חיילינו**, כפי שנוהגים להורות בצה"ל זה כיום למעלה מעשרים שנה. עפ"י הוראה אווילית ומרושעת זו, מאות חיילים קיפחו את חייהם. לדוגמא, אותו מחיל מיחידה מובחרת שנהרג במבצע עצירת מחבל ברצועת עזה רק כדי לא לפגוע באשתו. מסתמא אותה אשה הייתה צדקת מתקופת האבות! ובג'נין חיילים רבים שילמו בחייהם על האכזריות של ממשלת ישראל וראשי צה"ל שהורו להם לצעוד ולהתקדם **עשרה מטרים בשש שעות** בשטח הממולכד בצורה אימה⁴, והכל כדי לא לפגוע ב'אזרחים חפים מפשע', במקום למחוק בתים ושכונות כדי לשמור על חיילינו ולהגן על אזרחי מדינתנו. עלינו להרים קולנו בכל מקום ולהודיע בשם תורת ה' **שכל הנותן הוראות כאלה הינו אדם אכזרי, חסר כל אנושיות וכל מוסר, ואין לו כל זכות לשמש מפקד בצבא, ואסור לחייל לשרת תחתיו**. וזה עשרות בשנים שנהרגים חיילי צה"ל לשוא ברצועת עזה, ביהודה ושומרון ובלבנון, וזה רק כדי לא לפגוע במשפחות הטרוריסטים, בשכניהם ובאזרחי עמים אחרים. היכן נגנז ערך חיי אחינו וכבודם, כבוד משפחתם, כבוד כל העם ששלח אותם? אני רוצה לקוות שבעיני מנסחי מסמך אווילי זה, משפחת חייל אינה פחותת ערך ממשפחת מחבל.

וכל זה במסגרת **אותה תפישה נוצרית מערבית המטשטשת בין עם לפרט**, בין מוסר פרטי בתוך עם למוסר בין עמים, ההופכת קונפליקט בין עמים לסכסוך רגיל בין שני אזרחי מדינה אחת הכפופים לאותם כללים וערכים. **האוויליות והשחיתות האינטלקטואלית מגיעה לשיאה בשעה שמשוים בין רצח אזרח ובין הריגת אויב אכזר**. למי שיש בו קורטוב יושר וכ"ש זיק יהודי, האחד הוא פשע אבל השני מצווה. רק לייבובין בתיעובו הפילוסופי ובמיטב המסורת הנוצרית היה משווה בין הריגת אויב ובין הריגת אזרח. הסעיף הערמומי המתיימר להיות מבטא אנושיות, מתקיים רק על חשבון חיי חיילי ואזרחי מדינת ישראל המותקפת, במיטב אותה מסורת נוצרית כפי שהטיב להבליט הרב א. בן-אמוזג ב'מוסר יהודי ומוסר נוצרי' בכותבו:

² . במקור: 'compassion surnaturelle', וההדגשה של לוינס עצמו. ולוינס מתכוון כאן למונח הנוצרי המובהק, הדרוש השתתפות בכל צער שהוא בעולם, בבחינת 'והוא מחולל מפשעינו מדוכא וכו' המבדיל.

³ . יתכן שיש לתרגם אף: פלצות.

⁴ . כל צינור, כל פחית, כל קיר, כל ריצפה היו ממולכדים.

אם יש'ו הטיף לאהבת כל בני האדם, אם הצליחה הנצרות להעניק לעצמה, טוב יותר מכל מערכת דתית אחרת, חזות של מוסריות אנושית, הרי היה זה על חשבון האהבה המקודשת לא פחות למולדת ולחברה. שתי קבוצות אלה, שתי צורות גדולות אלה של התאגדות אנושית, העשירו בשרידיהן ובחסד המיוחד הקשור אליהן, את אותו חסד אחר, אותה אהבה אחרת, שהיו לנחלתה של הנצרות: החסד האוניברסלי. הנצרות מכירה רק מולדת אחת: העולם, ואולי נכון יותר לומר: השמים; הנצרות מכירה רק חברה אחת, החברה הרוחנית⁵. המולדת, זכויותיה, צרכיה, הסייגים שהיא מטילה לעתים על החסד האוניברסלי, כפי שזכות אחת מגבילה לעתים זכות אחרת; החברה האזרחית, החברה האנושית באמת, כלומר זו של גופים ונשמות יחד, זכויותיה שלה, תביעותיה, מערכת היחסים שהיא יוצרת בין חבריה, הכללים והחוקים המסדירים יחסים אלה - כל אלו נעלמים לחלוטין מעיני הנצרות. האם מכירה הנצרות באויב מדיני כלשהו? לא. המכירה היא בצדק חברתי? גם לא. והרי ניתן לקבוע ללא היסוס שללא אפשרות קיומו של אויב מדיני אין מולדת, וללא יריבות חברתית אין חברה ואין צדק חברתי.

ומדוע כבוד זה מיושם בצה"ל רק לגבי אויבינו, אך מעולם לא לגבי חיילינו? למה לא בא לידי ביטוי כבוד האדם ב'חומה ומגן' כשחיילי צה"ל נדרשו לסכן חייהם כדי לא לסכן חיי אויביהם?

הערכים

ולמשמע המושג 'ערכי צה"ל' (שהוזכרו כבר בהקדמה) אנו נשארים פשוט המומים: מי הסמיך צה"ל לקבוע ערכים? האם הוא סמכות אלהית או דתית, או עוד גוף חוקתי שיש בידו לקבוע ערכים? ואם ערכים אלו באו מחוצה לו, מי הסמיך את המביאים לקבוע ערכים כאלה ללא הסכמה לאומית?

דבקות במשימה וחתימה לניצחון - החייל יילחם ויפעל באומץ לב נוכח כל הסכנות והמכשולים שבפניו, וידבק במשימתו בנחישות ובתבונה, עד כדי חירוף הנפש.

ואין זה כלום לצד האבסורדיות שבהמשך. במה מה שהיה אמור להיות הקדמה בלבד, אנו שומעים כבר על ציונים מסוג 'חיילי צה"ל מחוייבים להילחם, להקדיש את כל כוחותיהם, ואף לחרף את נפשם להגנת מדינת ישראל, אזרחיה ותושביה. חיילי צה"ל יפעלו עפ"י ערכי צה"ל ופקודותיו, תוך שמירה על חוקי המדינה וכבוד האדם, וכיבוד ערכיה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית' תוך הודאה ברורה שיש הבדל בין המדינה ובין אזרחיה 'להגנת מדינת ישראל, אזרחיה ותושביה'. ואנו עומדים ומשתוממים למול דרישה כזו העוקפת את צה"ל, שהרי או שעל החייל לשפוט את כל זה בכוחות עצמו, או שעליו לסמוך על מפקדיו מפקדי הצבא כדי לאמת שאכן הנדרש ממנו תואם ציפיות אלה.

ועתה לסעיף האחרון, המהווה סיום בהלאה של דברי הבל. נשמע אותם 'פנינים' מתוכם. לדוגמא: 'החייל יילחם ויפעל באומץ לב נוכח כל הסכנות והמכשולים שבפניו, וידבק במשימתו בנחישות ובתבונה, עד כדי חירוף הנפש'. איך אפשר לצוות על 'אומץ לב' ועל 'חירוף נפש'? הלא לצורך גילוי תכונות נשגבות אלה דרושה מוטיבציה שלא רק שאינה מטופחת בצה"ל, אלא שעוד רוב מנגוני צה"ל בנויים בדיוק באופן הדרוש כדי לשבור כל מוטיבציה כזו. ואינני מדבר על ההחלטות הפוליטיות השוברות זה חמש-עשרה שנה כל מוטיבציה ללחום, שהרי כל מה שנכבש ימסר לאויבינו, וכל מחבל שנתפוש ישוחרר, ואם לא, ייפך לפחות לשר בכיר ב'ממשלת רש"פ' אבל רק בתנאי ש'זכה' לשפוך מספיק דם יהודי (עיין ערך עראפת, ואבו-מאזן במעלות ועוד).

או עוד 'החייל יראה עצמו שותף פעיל בהגנה על ביטחון המדינה, אזרחיה ותושביה. החייל יפעל תוך גילוי מתמיד של מעורבות, יוזמה ושקיפה, בשיקול דעת ובמסגרת סמכותו, כשהוא נכון לשאת באחריות לתוצאות פעולותיו. **אמינות** - החייל יציג דברים כהווייתם, בשלמות ובדייקנות, בתכנון, בביצוע ובדיווח, ויפעל כך שרעיו ומפקדיו יוכלו לסמוך עליו בביצוע המשימות.

דוגמה אישית - החייל ינהג על פי הנדרש ממנו ויקיים את שהוא דורש מזולתו, מתוך הכרה ביכולתו ובאחריותו, בצבא ומחוצה לו, להוות דוגמה ראויה.

חיי אדם - החייל ינהג באופן מושכל ובטיחותי בכל פעולותיו, מתוך הכרה בחשיבותם העליונה של חיי אדם. בעת לחימה יסכן את עצמו ואת רעיו במידה הנדרשת לביצוע המשימה.

ובתחום ה'מקודש' של 'טוהר הנשק', תחום שזכה לפירסום רב כבר מאז מלחמת לבנון הראשונה, אך ורק כדי לנגח החלטות שרון דאז, תוך התעלמות בוטא מהאווליות של הסמנטיקה, שהרי, איך נשק יוכל להיות טוהר? איך יתכן שהכלי הזה הבנוי כדי לשפוך דם יוכל להיחשב טוהר? הוא יהיה כזה רק אצל אותם השליטים

⁵ . הערה שלי: ובמהדרתה המודרנית: החברה אינטלקטואלית או החברה הפוליטית.

העריצים והאכזריים שהשתמשו ב'תותח הקדוש' כדי לירות על אחיהם! כבר רבותינו דחו בתוקף עמדתו של רבי אליעזר שראה בנשק 'תכשיט' לגבי השבת ובכך התיר טלטולו ביום הקודש. ומהו טוהר זה? נשמע: 'החייל ישתמש בנשקו ובכוחו לביצוע המשימה בלבד, אך ורק במידה הנדרשת לכך, וישמור על צלם אנוש אף בלחימה. החייל לא ישתמש בנשקו ובכוחו כדי לפגוע בבני אדם שאינם לוחמים ובשבויים, ויעשה כל שביכולתו למנוע פגיעה בחייהם, בגופם, בכבודם וברכושם'. **ומכאן שנשאר לחייל רק להסתובב בכל קרב עם עו"ד צמוד לכלכל את כל צעדיו ולמנוע מעצמו העמדה בדין**. יש כאן עיוות חמור של המושג מלחמה. אולי גם יגזר מהחלטה מטופשת זו, שאם אנו יכולים לירות ברגלי האוייב יהיה אסור להורגו! והשמירה על צלם אנוש מקוממת עוד יותר. מי אמר שיש לאדם לצלם? ומהו מושג זה בכלל? בעזות מצח חוגים רבים מאד בעולם שהתערטלו מאמונה בה', זייפו את הטקסט התורני האלהי, ובמקום 'צלם אלוקים' בנו פסל ומסכה בשם 'צלם אנוש'. דוקא מה שמעניק לאדם את צלמו, אותו דמיון מועט שיש לו עם הקב"ה, הושמט ונהפך האדם לצלם של עצמו! איזה נרקסיזם! מנקודת ראות של התורה, מעלת האדם אינה יונקת מהיותו זהה עם עצמו, אלא מהיותו דומה לנשגב שבו ובהיותו מתקשר עם הנשגב הזה. אבל מחוץ לזיוף מחפיר זה הרומס את כל חינוך עם ישראל לדורותיו וכל המהות היהודית הנאמנה, יש גרוע מכל: במקום להקדיש את כל כוחותיו לפגיעה **פיזית ומורלית באוייב**, עתה על החייל להפנות את עיקר תשומת לבו לנזקים העשויים לנבוע מפעילותו! כל מי שלחם יודע שבסיס מסירות הנפש, שהוא כל כולו מושג יהודי טהור, היא אותה התלהבות לפגוע באוייב ובכל הקשור לו בכל אמצעי אפשרי ובכל הזדמנות אפשרית וללא כל התחשבות, לפחות בשעת מלחמה!

ודרישת ה'מקצועיות' - החייל ישאף לרכוש את הידע המקצועי ואת המיומנויות הנדרשים לביצוע תפקידו, ויישמם תוך חתימה לשיפור מתמיד של ההישגים האישיים והיחידתיים משמשת מעטה לנסיון נואש לחפות על כשלונתיה של מערכת החינוך הישראלית, שלא הצליחה להנחיל מוטיבציה ערכית לאומית. והצבא מוצא את עצמו נדרש להוות מערכת חינוכית משלימה וחליפית. איזו עניות רוחנית וערכית! מצד ה'משמעת' - החייל יפעל כמיטב יכולתו לביצוע מלא ומוצלח של הנדרש ממנו עפ"י הפקודות ועל פי רוחן. החייל יקפיד על מתן פקודות חוקיות בלבד, ולא יציית לפקודות בלתי - חוקיות בעליל', החייל נדרש להיות לפחות בעל הכשרה משפטית כדי לבצע תפקידו. עליו לדעת ואף לקבוע מהי 'רוחן' של הפקודות, וגדולה מזו להכיר על בורין מהן הפעולות הבלתי-חוקיות. שיראו לי חייל אחד היודע מהי פקודה בלתי-חוקית! ומכאן לסעיף המטופש 'רעות' - החייל יפעל מתוך אחווה ומסירות לחבריו לשירות, וייחלץ תמיד לעזרתם כשהם זקוקים לו או תלויים בו, הרף כל סכנה וקושי, עד כדי חירוף הנפש! מה שייכים מושגי אחווה למסגרת צבאית? מסתתר כאן מאמץ עילאי וערמומי להסתיר את השייכות הלאומית היהודית ששימשה תמיד בסיס לכל אחווה בישראל, ולכל מאבק כללי וצבאי. יש גם נסיון נואש לבנות אהבה ואחווה על בסיס נוצרי מובהק של יחס בין פרטים תוך עקיפת המסגרת הלאומית. החייל נדרש לבטא אחווה כלפי החבר **באשר הוא חבר ולא באשר הוא בן לאותו עם. אם אכן כך, אז לא עם לוחם, אלא קבוצת חברים במיטב המסורת הנוצרת או הכולשביקית.**

והסעיף האחרון 'שליחות' - החייל יראה בשירותו הצבאי שליחות; יהיה נכון לתרום כל שביכולתו להגנת המדינה, אזרחיה ותושביה. זאת בהיותו נציג של צה"ל הפועל מתוקף ובמסגרת הסמכויות שניתנו לו על פי פקודות הצבא; הוא מן הנוראים ביותר. מתברר שהחייל הוא שליח, אבל של מי? של הצבא! במילים אחרות הוא שליח של עצמו או של מפקדיו. אין זכר מעם ישראל, אין זכר מערכים של עמנו לדורותינו, אין זכר של ערכה המיוחד של ארץ ישראל בעיני אחרון היהודים בכל הזמנים, אלא רק שליחות של גוף צבאי. **זו עמדה פשיסטית במלא המובן.**

סיכום

מסמך מתועב זה אינו כולל אפילו ברמז אחד זכר מעם ישראל, מארץ ישראל וכל שכן מתורת ישראל. אין בו כל מומנט יהודי, **והוא כולו נכרי**, ספוג ערכים שהקאנו אותם במהלך גלותנו, גלות שאמנם הכבידה עלינו את עולה ושפכה דמנו עד לבלי סוף, אבל יחד עם זה איפשרה לנו לזהות את עצמנו, להכיר את מהותנו, לבנות את עולמנו הרוחני ששליטים ויועצים חסרי כל מוסר בבית ראשון ובבית שני - בדיוק כמו היום - גרמו לנו ובדיוק כמו היום.

הוא כולו התכחשות לכל מה שהיינו ולמה שאנו צריכים להיות כדי שנוכל להיקרא יהודים. שום עם עלי אדמות לא היה דוחה אותו, והיה יכול לאמצו בשמחה, וזו הוכחה שכולו הכחשה של הייחודיות היהודית של עמנו, ושאינו בו דבר אחד השייך לנו.

מלחמה עבור עם ישראל הנאמן לתנ"ך - שדרך אגב הינו המסמך היחיד המעניק זכות קיום למדינת ישראל ובעלות על אדמה זו - לא הייתה מעולם ערוכה על בסיס הנחיות חברת היי-טק כבמסמך האווילי הזה, אלא הייתה **מלחמה בשם רעיון נשגב אלהי**, ומשום כך נשאה את השם 'מלחמת ה' ', קרי **מלחמה בשם זהות ערכית אמונית ואלהית**, ובשום פנים ואופן לא מלחמת קיום אנושי רגיל, כי בזו האחרונה עם ישראל יודע לפתור את בעיותיו ללא כל מדינה, והוא הוכיח זאת בכל ההשתמדויות בתולדותיו בכל ארצות גלותו. וגם

השתמדויות אלה ניתנות ל'תרגום' עדכני: התבולליות למינהן. כבר מורו לייבוביץ של יו"ר הועדה שניסחה מסמך זה קבע:

'העמדת קיומו של עם - שאין לו תוכן תרבותי-רוחני ספציפי ולא אורח-חיים ספציפי - על המדינה, ז. א. על מנגנון השלטון, זוהי תמצית האידיאולוגיה הפאשיסטית. לשם מה לקיים עם "יהודי", שמהותו אינה אלא ריבונות "יהודית", דגל "יהודי", שלטון "יהודי", צבא "יהודי" ושאר האביזרים של הקאניבאליזם הלאומני?'

ועל אף שלא עלינו להשיב כאן לטענותיו של אותו פילוסוף חולני, משום שדרכנו בקודש, על אפו ועל חמתו ועל חמת כל חילוני מיליטנטי, חובה מוטלת על חלקי החברה הישראלית השוללים והנאבקים נגד זהות אוניברסלית, להתמודד עם טענותיו.

תפקיד שלנו בצבא איננו לעסוק בדיונים פילוספיים אתיים, ועוד פחות לעצב ערכים ואתיקה. תפקידנו הוא לעשות את הכל כדי להגן על עמנו ועל ארצנו **בכל מחיר**, נגד השואפים לפגוע בהם. מחיר של הלוחמה אינו צריך להיות הבעייה שלנו, אלא בעיית התוקף, ובפרט לגבי מדינת ישראל שמעולם לא תקפה איש ללא שתותקף לפני כן על ידו. במקום לעסוק באתיקה דמיונית המקריבה את בניו ואת חייליו, על הצבא לחפש דרכים כדי למלא תפקידו, קרי כדי לנצח במערכה. מה שהצבא מוכיח בינתיים, הוא שאינו מסוגל לעשות כבעבר, דוקא באשר הוא כובל את עצמו עם פסידו-מוסר המעלה על המזבח את חייליו ואזרחי המדינה במקום אויביו.